

572 /
1958/3

საქართველო
სახალხო კულტურის
მუზეუმი

დილა

№ 11

საქართველოს კადა ცენტრალური კომიტეტისა და
3. ი. დებიტის სახელმწიფო მუზეუმის
ორგანიზაციის სამართლისა და მუნიციპალური
კულტურული განვითარებისა და

მომსახური

1958

1 6 9 0 9 1 8 9 - 6 0 9 0 9 0

ოქტომბრის დროისათ იმროვენ
შემცირდა და მარიამი,
არ აძინებდათ მწერი ტუა,
არ ეძინოდათ წაგების.
წესის მომავალზე უკიროვდნენ,
და დანარჩენდა დარისოფის.

ეს დაღუშულია წევიძი
მათ მოყვარულის, იცოდეთ!
ოქტომბრის დროისათ იმროვენ
სინერვის და წესი
მარიამი უცდაპერისა
ორი აღიანებდა გრძელება.

გაიმარჯვეს და წევიძევით
ხარისხის მითი ხილიშვილი,
წევიძი უცდაპერი
თავის სულიერის დარისება.
ოქტომბრის დროისათ იმროვენ
სინი ტოლების მარიამი,

იქ სიღაც სიღაცის ჭრის გადასტების
სესას სიღაც ტანკევისტის.
მარიამ მოია იქ მე—
ბევზიორების მოესაკა
და მორევდათ და-ძები
აზერებაზე წევიძევით!

ნაბატი 4. სამოსისა

2589

„პიონერი გარგი ამხანაგია, უმცროსებზე

„რუსნავს, უფროსების ეხმარება“.

3

ଶୁଣି ମାତ୍ରମେ

ମାରୀଶ ପାଠ୍ୟବିଲ୍ୟାମ୍

ନଂବର୍ଗ୍ରହୀ ଡି. ସବ୍ରିଣ୍ଦରପାତ୍ର

ନଗେଭବନୀରେ ତୟାଗ ପୁର, ମିଶରାମି
ଶୁଣାନ୍ତରୀଳୀ ସିନ୍ଧୁକୁ ରଙ୍ଗା,
ରଙ୍ଗାକୁ କୁଳମିଶୁଣୁ ମିଶାନ୍ତରେ
ହିର୍ଯ୍ୟବିନା। ଅଛାମିନାନ୍ଦେବ ଗାନ୍ଧାର୍ଣ୍ଣ-
ମୁଲାଙ୍କ ଲାଲିନାନ୍ଦେବ ଜୁହିବନ୍ଦୀ,
ଗାନ୍ଧାର୍ଣ୍ଣାଜୁତରେବିନାତ
ଗ୍ରାମୀନରିଲା
ହିର୍ଯ୍ୟନ; ସାବଧନା ଜ୍ଞାପନିନାନ୍ଦାନ
ହାମିଲେଖିଲାନ୍ଦେବିନାତଙ୍ଗିଲେ
ଶୁଣୁ ପୁର ଶେଷର ଶୁଣୁଶେଷିନ୍ଦ୍ର-
ତାଙ୍କ ଶୁଣୁରୁ।

ଜ୍ଞାପନାନ୍ଦାନ, ସାଦାକୁ ହେବନ ଗ୍ରାମ-
ପୁରିଥିଲାନ୍ଦେବିନାତ, ତୁଳାନ୍ଦେବ ଶୁଣୁ-
ଦେବାନ। ଏ ନିନ୍ଦାନିନ୍ଦାନିନ୍ଦାନିନ୍ଦାନ
ନାନ୍ଦେବାନକୁନ୍ଦୁଲିଙ୍କେ
ଶିଦ୍ଧାବାନ୍ଦେ-
ବନ୍ଦେବ, କୁଳମିଶୁଣୁ ସାରତୁପ୍ରେଶ୍ବରି

ବାନ୍ଦାଙ୍ଗ—କଣ୍ଠରେ ଏହାହାକି

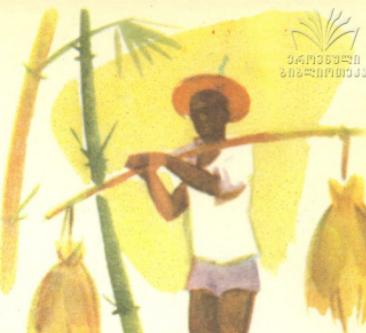
ବାନ୍ଦାଙ୍ଗ କ୍ରାନ୍ତିକାରୀଙ୍କୁ ଘେରାଯାଇ ଦେଇଲୁ
ଥାଏ ଏବଂ ଲୋଳି ଥାଏକିପା.
ଏହି ମଧ୍ୟ ଏକ ବାନ୍ଦାଙ୍ଗଙ୍କୁ ବାନ୍ଦାଙ୍ଗଙ୍କୁ
କରି ମୋଟାବାନ୍ଦାଙ୍ଗ ଗାସାମଣି
ବାନ୍ଦାଙ୍ଗଙ୍କୁ ଉପରେ ତୁମେ ଏହାହାକି

ବାନ୍ଦାଙ୍ଗଶି ଲୋଳାଲୁ ବାଲିକା
ବାଲାଙ୍କିଲେ କାହିଁ ପିଲାରେ
ବାନ୍ଦାଙ୍ଗକୁ ଦେଇ ବାନ୍ଦାଙ୍ଗକୁ
କାହାରେ ଦେଇ କାହାରେ କାହାରେ
ବାନ୍ଦାଙ୍ଗକୁ କାହାରେ କାହାରେ

ଦଳିଲିଟ ତୁ ଲାଭିତ ନାହିଁ
ନାମଦଶି କ୍ଷେତ୍ରରୁମେବେ

ପାଥରାପି ବାଲିକା ନାହେବା ବାନ୍ଦାଙ୍ଗକି
କରି ମୁହଁହାବିଶି! ଫେରିଶିଶ୍ଵେଲ,
କାମକୁଳମୁଖ ଦିକ୍ଷିବେ ଦା
ଶଗଗନ୍ଧିବେ କ୍ଷେତ୍ରଶି ଶୁଭିରାବତ
ଶବସାମିଲିଲାଲ ଏହାଜାମି
ବାନ୍ଦାଙ୍ଗକି, ବାନ୍ଦାଙ୍ଗକି ତୁ କୁଳିଲିଖି
ଶତକୁଳିଲିଲାଲ ମାନଙ୍ଗକ,
କାମକୁଳମୁଖ ଦିକ୍ଷିବେ ଦା
ଶବସାମିଲିଲାଲ ଏହାଜାମି

ଦିନିଗିର ଲାହୁବା କାରିଶି
ତୁମି କ୍ଷେତ୍ରରେ କାହାରେ
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

ମହିଳାକାଳ ପ୍ରବୃତ୍ତି

ବାନ୍ଦାଙ୍ଗଙ୍କ ଶରୀରକି ମିଳାଯିବା
ବାନ୍ଦାଙ୍ଗଙ୍କ ଶରୀରକି ମିଳାଯିବା
ବାନ୍ଦାଙ୍ଗଙ୍କ ଶରୀରକି ମିଳାଯିବା

ବାନ୍ଦାଙ୍ଗଙ୍କ ଶରୀରକି ମିଳାଯିବା
ବାନ୍ଦାଙ୍ଗଙ୍କ ଶରୀରକି ମିଳାଯିବା
ବାନ୍ଦାଙ୍ଗଙ୍କ ଶରୀରକି ମିଳାଯିବା
ବାନ୍ଦାଙ୍ଗଙ୍କ ଶରୀରକି ମିଳାଯିବା
ବାନ୍ଦାଙ୍ଗଙ୍କ ଶରୀରକି ମିଳାଯିବା
ବାନ୍ଦାଙ୍ଗଙ୍କ ଶରୀରକି ମିଳାଯିବା

ყვავილების ხეილი

უცნაურია ტაილანდის სა-
ლამოები. ჩვენში მზე რომ
ჩავა, დღის სინათლე კარგა
ხანს ჩერპა კიდევ.

ტაილანდში კი მზის ჩასვლა
და ჩამობნელება ერთია. სა-
ლამოებიც შედარებით გრი-
ლიკი და მთელი ხალხი ქუ-
ჩებში გამოფენილი.

აი, ერთ სალამოს ჩვენ სა-
ხალხო დღესასწაულზე მი-
ვიწვიოთ. ტაილანდელები
მას უკველწლიურად 18
ნოემბერს შეიმობენ და „საც-
სე მთვარის დღესასწაულს“
ეძახიან.

ქალაქის განაპირის დიდი
მდინარის ნაპირი ნაირუერი
ელექტრონათურებით იყო გა-
ნათებული. გაიჩირა დანდებული
კოშკები შეა.

იდგა. მთელი სანაპირო ხალ-
ხით იყო გაჭიდვილი, ისმიდა
სიმღერა, ესტრადზე ცეკვა-
დნენ ტაილანდელი მოცე-
კვაცვები.

უცებ შეწყდა მუსიკა, შე-
ჩერდნენ მოცეკვავენ, გაი-
ნაბა ხალხი.

წუთიც და მთელი მდინარე
უკავილების პატარა თუ მო-
ზრდილი ნავებით აიგხო.
თაორულ ნავში კი სანთული
იდგა და ისე მისრიალებდა
ნავი წყალზე. მდინარე აღარ
ჩანდა, მხოლოდ უკავილების
კანები მიცურავდნენ ნელა.
თურმე ამ დღეს უკელი ტა-
ილანდელმა საკუთარი ხელით
უნდა შევქრას უკავილების
ნავი, ჩადგას შეგ სანთული
და მდინარეში გაუშვას. ვის
ნავიც უფრო შორს წავა და
ვისი სანთულიც უფრო გვან
ჩაეჩება, ტაილანდელების
ჩტებით, იმ ოჯახს უკველ-
გვარი განსაცდელი ასცდება.

ცოდა ხნის შემდეგ მდი-
ნარეზე ორი ნამდვილი გრძე-
ლი ნავი გამოჩნდა. შეგ
ერთნაირად ჩატული ჩვა-
რება ქაბუკი იჯდა და ისე
მწყობრად უსაბაძნენ ნიჩ-
ბებს, გეგონებოდა, ნავი ერთ
კაცს მიჰყაბლო. მდინარის
ორივე ნაპირზე ყუინა და
შეძაბილები ატყდა, უკრა-
დნენ ტუშს, უკავილები ესრო-
დნენ — ქაბუკები სწრაფად
მიაქანებდნენ ნავებს და უკავი-
ლების პატარა ნავებიც უფრო
შორს იფარდებოდნენ.

ეს თვალწარმტაცი, დაუვიწ-
ყარი სანახაობა იყო.

ପ୍ରତିକାଳୀ ମହିନେଶ୍ଵରୀ

ჩევენ ახლადგებულ სასტუმროს შენობაში ვცემორინდით. შენობა მოლიანად არ იყო დამთვარებული, კინებების მოპირკეობაზე მუშაობდნენ.

ძმნებში ჩაცმული ფეხში-
შეელა ქალები მოელი დღე
პრივალებდნენ მარმარილოს.

ერთ დილილთ ასეთ სურათს
წაგვაწყდით: ერთ-ერთ მუშა
ქალთან ბაჟშვები მოსული-
კვნენ. თოხივენი ალაყაფის
კართან იღენენ. სულ უფრო-
ხი აქტები წოისა ძოისა იქ-

ნებიდა. დარაჯი ეჭოში არ უშევებდა მათ და ისინიც გულ-ამისკვინით ტიროდნენ. შემც-ცოდნენ ჰატარება, სწავალ უშებრუნვდი თოახში, გამოვი-ტანე მოსკოვიდან ჩამოტან-ლი ორი კოლონიუ ბისკოტი, თოაზად გაშეავი და ბავშვებს დაუტრიგა. ამ, ჩოგონ გაუტრ-წინიდათ თვალება! დედამ კი მაიმ ადათის მიხედვით მაღ-ლობა წერულში მოხილომა გადამიჩადა.

ମାର ଶୈମିଲ୍ଲେ ତନକୁମିଳ ପ୍ରମ-
ଦ୍ୟାଳୀର ପ୍ରକାଶପାତ୍ରଙ୍କ ଅଧି-
କ୍ଷାତ୍ରାଳୁକୁ ଆଲ୍ଲାପାତ୍ରଙ୍କ ହାର-
ନାନ୍. କିନ୍ତୁ ମୁଖ୍ୟମ ମହାଲ୍ଲ
ହେଲ୍ଲାନ୍ଦା ମାତରାକୁ ଅନ ବାନାନିକ
ଅନ ଫର୍ଜିଯକି.

აი, დალგა გამომგზავრების
დღეც.

କାମଙ୍ଗେଦିତ ଦୀର୍ଘ ରୂପ ଓ ନିଃଶ୍ଵର
କଣ୍ଠକାଳୀଶ୍ଵରଙ୍କାଳୀଶ୍ଵର କାମକଲେଖକାଳୀଶ୍ଵର-
ଗନ୍ଧ ଏହାକାଳୀଶ୍ଵରଙ୍କାଳୀଶ୍ଵର ପାଦକାଳୀଶ୍ଵର ବାହୁଦାର
କାଳୀଶ୍ଵର କାମକଲେଖକାଳୀଶ୍ଵର କାମକଲେଖକାଳୀଶ୍ଵର
କାଳୀଶ୍ଵର କାମକଲେଖକାଳୀଶ୍ଵର କାମକଲେଖକାଳୀଶ୍ଵର

დოდათ. ოთხეგვი ირგვლივ
შემოგვეხვევნენ, დაგვიწუსეს
კოცა. ხოლო ჩოცა მანქანა-
ში ჩასხედით, სულ პატარა
გოგონაშ ისეთი ტიჩილია ატე-
სა, რომ ალაყაფის კართან
მღვმელ დარაჯაც კი შეეცო-
და და ხელში აიყვანა.

ତୁଳିଲାନନ୍ଦେଶ୍ୱର ଦୀପଶ୍ଵରଙ୍ଗମ
କାର୍ଯ୍ୟାଧ ପ୍ରାଣିନ, ହରମି କୁଳପାତା
ଜ୍ଵାଳିକାରୀ ଦୀପଶ୍ଵରଙ୍ଗମ ଦେଖନ୍ତେ
ରାଜ ପ୍ରକାଶନବ୍ୟବ, ବୀଜିନ ବା
କ୍ରମବ୍ୟବ ଉଚ୍ଚକାରେ ଦୀପଶ୍ଵରଙ୍ଗମ ଦେଖନ୍ତେ
ରାଜ ପ୍ରକାଶନବ୍ୟବ, ବୀଜିନ ବା

თხა და მეღა

02

იგავ-არაკი

ხა და მეღა და-
მმობილდნენ და სახია-
როდ ესნა დათვეს. .
კარგი ესნა მოვიწა.
ამხანაგებმა მომჟეს ეს-
ნა, გალეწეს, გაანია-
ვეს, ხეგი ცალკე და-
გროვეს და ბზე —
ცალკე.

— ხეგი მე და ბზე შენაო, — უთხრა
მეღამ თხას.

— არა, ორივე მუქაზე გავიუოთო, —
უთხასეს თხამ.

— მამ, მე წავალ, ბიძაჩემს. მოვი-
ჟან და იმან გაგიიუოსო, — უთხრა მე-
ღამ და წავიდა.

სანამ მეღა მოვი-
ღოდა, თხამ ცხერის
ფარიდან თრი დიდი
ქოფეკი მოიფანა და
ბზემი დამალა.

მოვიდა მეღა და ერთი ისეთი მტე-
ლი მოიფანა, რომ თხას შიშით თყალთ
დაუბილდა.

— ჩემს დისწელს რად აჩივლებ? —
დაუღრიალა მეღამა თხას და შეჭმა
მოინდომა, მაგრამ აშ დროს წამხსტენ
მაღლები. მეღა და ბიძამისი მეღლი
ისე გახადეს, რომ შარმანდელიც დაავი-
წეს, თორებ წლებანდელს უინდა ჩიოდა.
დარჩა თხას. ესნა.

ლაგიბი და ქიდა ერბო

ივანე არაკი

ლრთი ღარიბი ქაცი
 გზაზე მიდიოდა და
 ერთი ქილა ერშო
 იპოვდა. ესრიდი ჯოხი
 გაუქარა და მხარზე
 კაიდო, მიდიოდა და თან გულში ამას
 ამბობდა:

— ჩემი გამდიდრება ინება ღმერთის.
 ჩაფალ ქადაქში და ერბოს ქეჩს შაურად
 გაჟევიდი; იმით თორმეტი წიწილას ვი-
 კიდი, მოვიერან, დავზრდი, დაგასტებ
 და თითოს თითო აბაზად გაჟევიდი. ამ
 ფულით გოჭებს ვიკიდი, დავზეტებ და
 ქეჩ-ქეჩს აბაზად გაჟევიდი. მეტდებ მოხ-
 ვრებს ვიკიდი, სარებს დავზრდი, მოგ-
 ნავ, მოვთესავ და გაგძიდრებით...

ამ ფიქრში წარმოიდგინა, რომ ქეშით
 დატევითა ურები და ქადაქში წაიღო
 გასაუიდად. გზაზე ხიდი დასვდა. ამ გაც-
 მა თქვე: აქ სარი არ გაიგლის, თუ არ
 შეგძლივო. სქესასა: — ჰამოო! — მოუწინა

ჯოხი და ერბოს ქოთანი ხიდზე დაჭრა.
 ქოთანი გატევდა, ერბო დაიტეა.

ოცნებით გამდიდრება წუთზე წაუნდა.

ნახატები გ. ურსეიშვილისა

ლოგორ უკუსავარია დეიდას პირვე

აქტინი წარისა რომ ვერავი, ჯავას და ვერავისთვით, მეტ მაურიცი-მეტქი. - უკ არტერა ხარ, თითონი და მისწოდებული არ მეტი არავრითი, მეტენი ღორა და ქუდა. მე მარინ არ ვერავისთვით და არა. მისი კოდა სკოფრიდან წითელი ხაჭირი არო-დო და მომცა. მეტავა ნებისმის წითელი ძირი და ძირება, ნებისმის ასე უჩა და დარწინით ხელით. და გავიწინე კრიკა, მეტი კრიკისთვით ხელი და უკავალე; ხის დიდი გამოსახული, ხის გიგანტი და საშემოს უზრუნველყო. ბოლოს ნების მისი რიცხვი გადასილდება. არ მიჩრდობა მეტირა, მეტი რიცხვი და და მეტისთვის; „რა მოკიდე-დათ“, თავი გვადან მეტება და აუგრიდა მეტი ხელი საიმიძლია გამოიტანონ.

და უწინი დასიძინებულად ძილიც სკა გვირისტი მედანებოდა, სკა იმარე კუფიტობდა, როცორე კურა მალე მეტე აუდა. მატრი ისე მალე მეტებით მეტონა, კვარასთვე კინებულიდა.

ახლა კი, ამ სხის ქალს, დარან მართის, როკრ ვარსავული მერე. და როცა ჩემს კორონას კურას ქანებადი, მიყირს ნების ხელი და დარი რაციონ მურინ! თოვებნი ჩ. სამადუშიანის
ნახტომი 3. ჩ. სამადუშიანი

მაცორალი

მაცორალი

მაცორალი და მაცორალი,
ხელი არის მაცორალი.
მაცორალი ვარ და მაცორალი,
მეტასა და მეტასა მაცორალი.
უკანი მაცორალი,
მეტასა და მეტასა მაცორალი,
და მაცორალი არ არ არ არ,
კუნა მაცორალი არ არ არ.
კუნა მაცორალი არ არ არ,
კუნა მაცორალი არ არ არ.
კუნა მაცორალი არ არ არ,
კუნა მაცორალი არ არ არ.
კუნა მაცორალი არ არ არ,
კუნა მაცორალი არ არ არ.
კუნა მაცორალი არ არ არ,
კუნა მაცორალი არ არ არ.
კუნა მაცორალი არ არ არ,
კუნა მაცორალი არ არ არ.
კუნა მაცორალი არ არ არ,
კუნა მაცორალი არ არ არ.
კუნა მაცორალი არ არ არ,

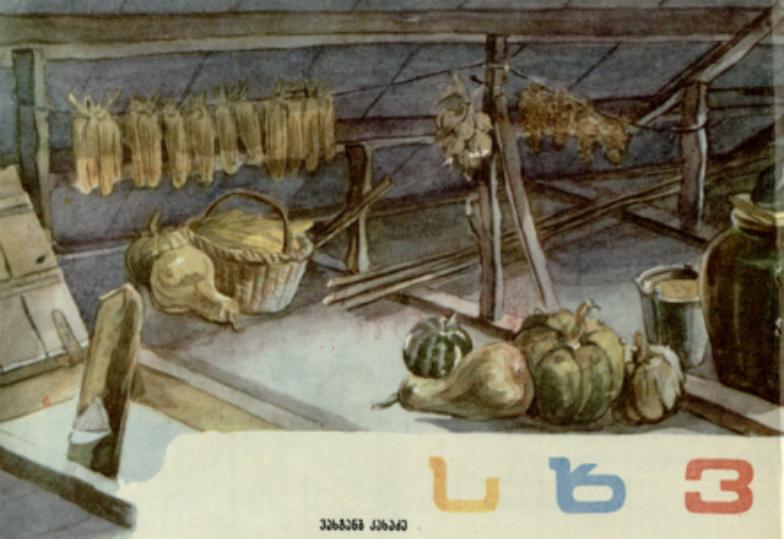
არ არ,
მაცორალი არ არ არ,
არ არ არ არ არ არ,

არ არ,
მაცორალი არ არ არ,
არ არ არ არ არ არ,

— მაცორალი — მაცორალი
უკანი მაცორალი.
არ არ არ არ არ არ,
ხელი არ არ არ არ არ,
და არ არ არ არ არ არ არ,

ს ხ ვ

სახალინი

გამროვ შინ მარტო დარჩია, დღის
იხილვითა და სხვანებზე მიღმიულ კიდეს
უცუცა.

სახალინი სიჩიმე იდგა, ფისძ
რა არის, ფისოც კა არ იყო იმდედად
შინ. ერთნადა გამროვ, ძეგლად მარტ
შინც სეკუნძი ამისკაც თავი.

ფარგლების ნახევზე ბავეგაბალეჭილი
ბრონქულული წერა. გეგონიშვილით, წი-
ოლი ქილები ნაუღევით და იცრინილო.
ზემოთ გამოილო ჯაჭვი, ნიკრის ვება
კრინა იყო ნაიკუნწალულებული. ზაფ-
იანის აცმულას საცმულით ზემო-
სული ნიით აქმავებდა. ერთ აღდღის
ხახები ცეცხა, ექით, ცოდნა მომიტონით,
ნაუღევისთვის თაღაცული მუსლიმი-
ზერილი ბოცა იღდა ბუღუში. აქეთ კი-
ლები ისევე ისევე ისევე ისევე.

მაგრამ კაკილი ვერ აღმოაჩინა და

კერი. აბიცებ, სადაც ახლა ცეკვური გაფ-
სლიან გასხმილად, სწორედ აქ, მა და-
გილას იყო თავმცემარა კალებიც დახვა-
ცულები.

უბად მარტოფინსე წამოწოლილი,
ტუმიტებილი კუპა კაკა დანანას თომ-
ცა კუკის პოვნის ინტენს დაკარგული
ჰქონდა, მანც მიუხსოვდა. კუკის მოს
საცემურილინ სინათლე ეცავდოდა. ზოგ
ჩიხებდა და... ა, მისი ნანატრი კა-
კოლუც როგორი გაიხასია გამროვს მაწ-
წინა ხელი აცველად ნაერთა კუკის
კულში.

კაველის არც კა მისტერომილდა, რომ
კუკის შეიძლო ირმიტონილი, მარტო-
ლინ კარტინი არ დარწმუნდა. კუკი
რაც კალები რაც აცული ფაფული კუკაში
ნიკრივთ ფართხოებდა და თოთბეში
უბლებოდა. გამროვს ლამის გული გადაუ-
ტიოლდა შიშისებან. ერთი კა დაიწევ-
და და კაკილი ხელი ამოშემ კუკი-

თ ხ დ თ

სახალინი

კუკა წიმოაუნა, ვახობა, რაღაც წააქ-
ციონ. ის კა არ იციდა, რომ ეს შემოს
საქმე იყო. ბებობი იუტერ, რაი მარწა-
ვი გამბორ კუკას ასე უბრალოდ წარწე-
ნილ ნახავს, ცარილი ეცავნებათ. აკი
ასეც მოხდას...

გამროვს ერთი კულაზე პატარა აყი-
რა არწინა და კუკა დახური ისიც
ზედგომიტოლილი მორგორა...

— ახლ კიდევ ჩაძეგომა? — თუკა და
ხელცარიელობ უკა გამოსწინა. ბრიწერ-
ლი რა არის, ისიც კა არ აუღია.

რა მიხდა შემცდელი? ბებობი კუკა არ
უწავას აყირითი თავდაცულული კუკა.
რომ ნახავს, ალარი, გაცემული და
გაბრის ეტყვის: ეს შეიც იორი ხომ არ
აისია? გამროვს კულალეჭირი გამოსტე-
ცდებ, თავიდან ბოლომდე სიმართლეს
ჩაუტინებისას. ეს კა ია ასე ცაამ: კა?

— კა, მე ქურდა, შენა!...
შეტება... კაკილი კუკაში ჩააბრუნა.

ყურძენი

იღია სიხარულიდა

„შემოღომამ გაგვიმწიუა
ვნახებში ყურძენი;
ვაში ს წვევიან პატარაჲბი,
მუღამ მოჟუს ფუჭუნი.
ვაბებს რომ ერანებიან,
განა გაემტუშუნებათ?
მწიფე ყურძინის ტამა უყვართ,
პირის ჩატებარუნება:
მოღით, მოღით, პატარაჲბი,
თქვენთვის განა რამე გვშურს?
რას მიირთმევთ: ჩემითოდს თუ
საფერავს თუ ბუქეშურს?
ხედავთ, ვაზი გვეცვეწება:
„ძოკითფეთო ყურძენი,

ნახატები ბ. როინოვილისა

თორემ მზრები ღაგველაბა,
მტერებს ვერ გავუძელით!“
საწანახები იძახიან:
„ჩაგვაყაჩეთ ყურძენი,
რომ ავეუსოთ ქვევრებს მაჭრით
გამჭრიდი მუცელი;
გავამშაღოთ ჩურჩელები,
ტკბილიკერი, თათარა!..“
როველია ღა მთა ღა ბაჩში
ყურძინის სუნი ღამდგარა!
რა ციცაა, რა კრახუნა,
ოჯაღეში, ჩხავერი!..
ღაგველოს, საქართველოვ,
მიწის თითო მტკაველი!

უცნაური მხატვარი

ბენო რალაც საშინედს
ღა უცნაურს ხატაეს,
არც კაცია, არც მხეცი,
არც ძალი, არც კატა.
ღაუხატა — პირი —
ფართე ღაბექინიდ;

ღაუხატა ცხვირი —
მონგრეული, მსწვილი;
გაუკეთა კბილები —
მილრეც-მოლრეციდები;
ღაუხატა თვაღები —
უშოდ ღაბეციდები.
უთხა: — აი, ნახე!
რა ღავხატე ხედავ?!

გოგო ყვირის: — ვაიმე,
შემჭამი!.. სად ხარ, დედა! —
დედამ ბენო ღატუქს:
— ხატონ ხატავ ურჩეულებს?! —
დედას ეკერის მაიკა
ღა შემკრთაღი ჩურჩულებს:
— ღერი, სახაში ბენისთან
ნუ ღამტოვებ მარტლა!..
რა ვენა მაშინ, ასეთი
კიდევ რომ ღახაროს?!

მზესუმზირები

ნახატები ქ. ხახვაშვილისა

ნელიმ ლალი მეზობლის ბაღჩაში
გადაახედა და ორი მსხვილთავიანი მზეს-
უმზირა დაანახვა.

— ლალი, ერთი შეხედე, რა დიდი
მზესუმზირებია. ჩემი რომ იყოს, ერთს
ქოლგად დავიდგამდი და მეორეს შენ
გაჩუქებდი.

— მართლაც რა დიდი მზესუმზირე-
ბია! — დაუმოწმა ლალი, — პირდაპირ
მთვარისოდენა.

— მთვარე ხან ღიდია, ხან პატარა.
მე მგონი, ჩვენი ტაბაკის ტოლი უფრო
იქნება, — შეესიტყვა ნელი.

— მთვარის ტოლია თუ ტაბაკისა,
მერე თქვენ რა? — გადმოსძახა ბებია სო-
ფიონძ.

— არაფერი, ბებო, ოლონდ ძალიან
გთხოვთ, როცა მარცვალს აიღებთ, ეგ
თავები ღეროებიანად ჩვენ მოგვეცი! —
უთხრა ლალობ.

— მარცვალი სადღაა, შვილო, სულ
ჩიტებმა ამოკენკეს. ახლავე წაილეთ.

— რით მოქრიოთ? — ჭკითხეს გახარებულმა გოგონებმა.

— წალდით უნდა მოიქრის, თორემ ასეთი მსხვილი ღერიობის ხელით გადატება ძნელია!

ბებიას მოქრიოლ
მზესუმზირებს გო-
გონებმა აქა-იქ
დარჩენილი მსხვი-
ლი მარცვლები
ჩამოტხენებს, ფოთ-
ლები შეაცალეს
და უცნაური
„ქოლგებით“
წყალზე წავიდნენ.

ბესიკომ „ქოლ-
გები“ დაინახა და
მოეწონა.

ჩემი რომ იყოს
ეგ მზესუმზირები,
ფარად გამომადგე-
ბოდაო, — გაიფიქ-

რა და გადაწყვიტა, როგორმე დაეყარც-
ლა გოგონებისათვის. ხევწინით რომ ვერა-
ფერი გააწყო, დედას ფერად-ფერადი
ნაკუწები გამოთხოვა და მათთან მი-
ირბინა.

ბესიკო ჯიბიდან
რიგრიგობით აჩენდა
სატინის, ჩითის, აბრე-
შუმის ნაკუწებს, თან
გაიძახოდა:

— არც ჭხლა მომ-
ცემთ, არც ახლა?!

— ამისი დედოფა-
ლას მოსახვევი გამოვა,
ამისი — კაბა, ამისი —
წინსაფარი! — იძახდნენ
აღტაცებული გოგონე-
ბი და უარი ვეღარ
უთხრეს ბესიკოს.

ბესიკომ ღერიობი
დაუმოკლა „ქოლ-
გებს“, ხელის ჩასავლე-

ვე, ბიჭუბო!..

თინათინ კაირიაპე

ყველაფერი ჩვენს წინ არის:
აქ ჩაუშინ, იქ გაზია,
სატეხი და ბეჭვარხი,
შალაშინიც დაზგაზეა.
ჰე, ბიჭებო, დავტრიალდეთ,
საქმემ როგორ დაგაშინოს.
ზოგმა ცხერხოთ, ზოგმა ვრანდოთ,
ზოგმაც გაგამალაშინოთ.
ხრაშ-ხრუშ, ხრაშ-ხრუშ! ცხვრის ბეჭვივით
იგრიხება ბურბუშელა.
გოგი, უქმად რა გაჩერებს,
გაზარაცდი ნუთუ შენაც!
ადე, ხელი გააძრიე,
რად გვირდება მოგონება,

ხომ უყურებ, რა კურდლლები
გააცეცეს გოგონებმა.
აი, აგერ, ეგ ფიცრები
ტოლ-ტოლი და ბაჭანინა
მე ბაჭერი ნაწილებად,
მე შეექარო ამის წინა.
ახლა ქოხტა ჩიუკურთმებაც
ამოვაჭრი ყოველ მხარეს
და კოლოფიც მზად იქნება,
მოც, ბიჭო, მომექმარე!
აპა, წებოც აგერ არის,
იქ ჩაუშინ, აქ გაზია,
ბეჭვარხი, შალაშინი,—
ყველაფერი დაზგაზეა.

ბიღა დაუტოვა. ერთ ხელში ერთი „ფარი“
დაიკირა, მეორეში მეორე და დაიძახა:
— ვისაც თამაში უნდა, ჩემთან მო-
ვიდეს! მხოლოდ დიდი ჭვები არ ის-

უმზირის თავების კენჭებით დაუტოვა-
ჩემი რომ იყოს, ურმის თვლებს გავა-
კეთებდიო.

მეორე დილას მაღაზიმა კიბესთან
მიყრილი „ფარე-
ბი“ დაინახა. ბე-
სიკუ კი არა ჩან-
და.

— ბებო, ბესი-
კო სად არის? —
ჰეთხა ბებიას.

— ბესიკო მამას
გამყვა ვენახში.
საღმომდე არ და-
ბრუნდება, — უპა-
სუხა ბებიამ.

მაღაზიმა და-
ავლო „ფარებს“
ხელი და სახლის
უქან გააქანა. ბი-
ჭუნაშ სახელურე-
ბი ძირში დაჭრა,

მისამართი

შიომის ერთობენ

შემოიტრა, შემოფრინდა
აეთანდილთან თამარ ქალი,
სიტყვას ამბობს, გვდარც ამბობს,
უდიმდიმებს მსოდლოვ თვალი.
— დღეს დღეობა არის ჩემი, —
ოქან გარემოებით, როგორც იუო, —
წამო ჩემთან...

შეც ტარიებებ,
დედა, მამა და ბებიებ.
ავთანდილმა ჩაიდაბა.
— წადი, შეიღო! — უთხა დედამ.
მაგრამ ბიჭი თაქ იკავებს,
რაღაც, სურს და იქმნს კურ ბედავს.

ნახატები ბ. რომიშვილისა

დედა, შეიღოს თავდაჭრა
თან მოსწონდს და თან აკირკვებს.
ბოლოს მისვადა, ბიჭი წასვლას
უსაუკეროდ არ აპირებს.
მიისვდა, მოისვდა,
რას არ ნატრობს მოელი გულით,
და ალერქით მასწოდა
შეიღოს „ჩიტუნა“ მთხაცული.
ავთანდილმა ჩამოართვა,
თაქ სასერეველ სტუმრად თვლიდა
და თამართან ერთად კრებს
მიაშერა და გაფრინდა.

ଦୂରେରୁଙ୍ଗା, ରମ୍ବ ତୁଳ୍ଯେଥି ଏହି ଦୂରକରମଣଙ୍କ,
ତା ଶ୍ଵେତ ଶୁଣି ପାଞ୍ଚିବା ଲୁହରିଶେବିତ ମୁଖ୍ୟାଳୀ
ପୁଣି ଦୂରମାଘରା.

ମତେଲ ଦେଖୁ ଦୂରକରମଣିନ୍ଦ୍ରବଦ୍ର ମାନ୍ଦାଶି
ତାଙ୍କୁ ଉର୍ଧ୍ଵମୁଖୀ ଦା ଗୁଣିନ୍ଦ୍ରବଦ୍ର ମନୋଦାନୀ
କୁଣ୍ଡେବିତ ଶୁଣି ଏକିତ୍ତା ଗୋଟିଥି. ସଲା-
ମନୀ କୁ, ରମ୍ବା ଶେଷିଜୁମ୍ବ ମନୁଷଙ୍କିଳି ଧରି
ଦାଢ଼ିବା, ଶେଷିନ୍ଦ୍ରବଦୁଲମ୍ବ ଉର୍ଧ୍ଵମୁଖୀ
ଗୋଟିଥା, ଶେଷିବାତାନ ମନୀରଦିନା ଦା ଶେଷ-
ବିଗ୍ରହା: ଉର୍ଧ୍ଵମୁଖୀ ବାମରିତମୟେଇ.

— ବେଳ ବ୍ୟାଗରିତମୟେଇ,—ଦୂରମାଧ୍ୟିରେ ଶେଷିବା
କି—ଶେବି ଉର୍ଧ୍ଵମୁଖୀ ଉର୍ଧ୍ଵବଦ୍ରକୁ ଉପ୍ରେତ୍ୟେଇ!
ଶେଷିକମ ଶୁଣିନ କୁଣ୍ଡେବିତ ଆଶେ ଗୋଟି-
ଏକିକୁ ଦା କ୍ଷେତ୍ରକାଳିତା ଦିକ୍ଷେବି କିନ୍ତୁ ଦିନ
ଦୂରକରମଣି ହାଲ୍ପେଣିନା. ଶେବ ରମ୍ବ ଏହି ଏକ-
ଏକିତ୍ତା, ମେ ଉନ୍ଦରା ଗାଢାମ୍ଭ୍ୟାରା. ମେ ଗାପିଯି
ଦିମା ପାଶୁକ୍ଷେ, ମେ ଗ୍ରହିନୀବା!

• ଶେଷିବା ନିମ୍ନଲିଙ୍କ ଗାତାମାମ୍ଭୁଲି ମାନ୍ଦାଶି
କି ନିଃସମ୍ମାନ ଉର୍ଧ୍ଵମୁଖୀ ଦାନ୍ତବୁନ୍ଦର, ମାଗରମ
ଦାନ୍ତବୁନ୍ଦର ନିଃସମ୍ମାନ ଉର୍ଧ୍ଵମୁଖୀ! ନାନୀରିଲାନ ଦୂରକର-
ମ୍ବେବଦୁଲ କରିବାକୁ ଏତୀତି ତୁଳାଲି” ମତିଲାଦ
ଶେଷିକମା ଦା ବେଳା ମେନ୍ଦରିକ ଶେଷିବା ଏହି
ରେବଦା!

ମେରି ଉଠିବେବିଲାନ ଲେଖିଲାଦ ମନ୍ତ୍ରିଲୟ ଖାନ୍ଦି
ଦାମନ୍ତ୍ରିଲୟ ଦା ଏକିତ୍ତା ଏକିତମାନେତାନ
ଶେବାରିତା. ଲେଖିଲାଦ ମନ୍ତ୍ରିଲୟ ଦିକ୍ଷେ ମେନ୍ଦରିଲା*)

*) ମେନ୍ଦରିଲା—ତୁମିକି ପୁଣିକି ପୁଣିକି କାନ୍ଦି.

გამოცანები

ნახა ტე ვისო

(ამოცანა)

ციცუნიაშ ერთხედ ნატას
დააკაწრა სელები,
ნატაშ უთხრა: — საძალელო,
აღარ მოგვიყენება!
რადა ჩემსხე გმირსტალე
ჰენი ბასირი ბრჭყალება?
მე ოცივე რომ დაგარა,
სელ არ ჰემპბრალები! —
ეს ჰელარ რომ გაიგო,
შზამ უთხრა ნატას:
— ჩემი და ოცი ბრჭყალი
სელ არა აქეს კატას!
ნატა ფისის მძველება,
ბევრი ადარ აგალა,
წინა ფეხსე სუთო ბრჭყალი,
ჟენ — თიხი დოფალა.
ანგარიში ვისაც თავი
გაწაფული პერნა,
მიპასექსი: ფისოს ბრჭყალი
სელ რამდენი ჰქონია?

დ. სამოვალი

კედანჭებით ბატკნებს ვიტაცებ,
მთებში გავყივი, არ ვწივი,
მსხვერილს ვუთვალთვალებ მიწაზე
ფრინველთა შეფე ① ② ③ ④ ⑤

გ. ირავავილი

კიდევ უკრავს, კიდევ შლერის,
განა დალდება?
უწოდა, მაგრამ მაინც
ქვეყნის ამბებს ჰყვება

გ. ხავთასი

ბოლოწითელი ჩიტი ვარ,
ტებილად ვსტვნ, ტებილად ვმლერი,
ტყის და ბალების მოკეთე,
მავნე მწერების მრერი.

კ. საჩინოვალი

ყინულს გატეხავ თუ არა,
ვერცხს აღმარჩენ იქვე,
ვერცხის შიგნით კი ოქროა,
დაფიქრი, ეგებ მიხვდე!

გ. ამისავავილი

კ დ ი ს მ ჩ ა ტ ე რ ი მ ა ვ ე უ რ ი ნ ი ს გ. თ ი მ ი ს ი ს პ ა ს

რედაქტორი იოსებ ნინო ერევანი. სახუდავით კოლეგია: ი. გრიგორიშვილი, ქ. გოგიაშვილი, მ. არაშვილი, მ. ე. ვ. გ. დიმიტრიშვილი (რედაქტორის მოადგილე), ი. სიხარულიძე, ნ. ურაფერგვალი, ვ. ცხადაშვილი, გამოცემის ოფიციალური მდგრადი ზელი ფასი გ. 2000.

რედაქციაში შემოსული მასალები აერთობებს არ უზრუნდება.

საბჭიდობაში. რედაქციის მინიჭებული: თბილისი, ალექსანდრე მარიამ, 91, ტელ. 3-37-38. გამოშ. შეკ. № 418, სტამბ. შეკ. № 1991
გმირი 6009 უ 06356 ჩადაგისა რილი დასაბირდება 10/IX 1958 წ. ფრინველი და მიწაზე დამოუფლერ ბეჭდების ფასიჭავა
დ. И. А - ежемесячный детский журнал ЦК АКСМ Грузии и Республиканского совета организаций юных пионеров им. В. И. Ленина
№ 11, ноябрь 1958 г. Тбилиси, Просп. Плеханова 91.

ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୬୩

୫୩୪
୩/୧୦୩ ୫୩୮/୧୦୩

ଲୋକମାନ

